

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE.

Előfizetési árak: Egész évre 10 frt, félfévre 5 frt, negyed-
évre 2 frt 50 kr, egy hóra 1 forint.
Mindenkinek mindennap.
vasárnap kivételével.

Felolós szerkesztő:

Vértesi Gyula.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Széchenyi-utca 1761. sz.
Kunz József ur kereskedésével szemben.
Hirdetések a legmérsékeltbb árszámítás mellett vétetnek fel.
Egyes szám 4 kr.

A valuta-javaslatok.

Debreczen, május 25.

A valuta reformnak egyik legjelentősebb, a különböző érdekeket legközelebről érintő s éppen azért legtöbbet emlegetett bökkenőjét képezte az a kérdés, mely a „reláció“ elnevezés alatt hozatott forgalomba. Ugyanazért és mivel különben is éppen oly ismeretlen a nagy közönség előtt maga a dolog, mint a milyen idegen a neve, nem lesz felesleges még egyszer behatóbban foglalkoznunk vele, lényegét és jelentőségét olvasóink előtt ismertetni.

Az utolsó 10 évben az arany az ezüsttől független és különböző árkelete támadt, melyet papirvalutának nevezünk. — Ezen árfolyam az osztrák arany frt értékéhez képest rövidebb-hosszabb időközökben kisebb-nagyobb fokban emelkedett-szállott a szerint, a mint a közbejáró viszonyok alakultak. Ha 100 aranyforintért 118 osztrák értékű papir forintot kellett adnunk, akkor az aranyról mondtuk, hogy 18 az ársziója; ellenben a papirforintról beszélve, ezen esetben annak 18 volt a dizáziója az aranyhoz képest.

Megakarván már most akasztani egyszerűs mindenkorra az osztrák forintnak ezen fluktuációját az által, hogy aranyból

verjük, kérdésül marad, mennyi tiszta aranyból verjünk egy-egy forintost (sajátképp annak többszörösét)? Gyöngébb legyen-e az a forint vagy erősebb? A reláció tehát végelemzésében nem egyéb, mint a pénz tiszta fémtartalma, vagyis belértéke, erőssége, viszonyitva az eddigi aranypénzhez.

A törvényjavaslat intenciója az, hogy az új osztrák aranyforint lehetőleg annyit érjen mindenkorra, mint a papir forint ma és mivel ma 100 aranyforint körülbeül egyenlő 119 papirforinttal, úgy állapított meg, hogy az új osztrák aranyforintból 119 érjen 100 régi aranyforintot. Egyszerű kalkulusz adja, hogy ezen esetben 100 új forint 84 régi aranyforintot ér, vagyis 1 új forint csak 84 arany krajczárt, Ime ezen viszony az új és régi aranyforintok közt, — melyet háromféle kép is kifejeztünk — nevezetük relációznak. A törvényjavaslatban ez két helyen is megvan állapítva. Egy helyett ott, a hol kimondatik, hogy a 20 koronás vagyis 10 frtos aranyérem tiszta aranytartalma 6.09756 gramm; ha azt szembeállítjuk a régi tiz arany forintos érmekkel, melyek tiszta sulya 7.23806 gramm, akkor egyszerű kalkulusz szerint következik, hogy 119 új forint egyenlő 100 régi aranyforinttal, vagyis 1 új arany-

forint 84 régi aranykrajczárral. Más helyett ismét a III-ik czimében a törvényjavaslatnak mondatik ki ezen összefüggés az új és régi érték között, midőn fakultatíve elrendeltetik, hogy a régi aranyforintokban szóló kötelezettségek úgy is teljesíthetők, hogy 84 aranyforint fejében 100 osztrák forint (tulajdonképpen 200) korona fizettetik.

Mivelhogy ily módon az új pénz, bár alapját arany képezendi csak oly nagy lesz, mint volt papirkorában, önként következik, hogy annak a frank vagy márkához való viszonya sem fog változni, A 119-es árfolyam mellett 1 papir forint ma 2.1 frank; ennyit fog érni ezután is, de állandóan; ez a különbség.

A reláció, vagyis az új forint erősségének megállapítása iránt volt természetesen a legnagyobb érdeklődés az országon belül úgy, mint azon kívül, a mi a fentebbiek után könnyen érthető. Sem az adósra, sem a hitelezőre nem volt különbözős dolog, hogy a törvény meghozása előtt kötött hitelügyletek annak meghozása után milyen erejű forint alapján bonyolittatnak le? hogy 81, 84 vagy 86 aranykrajczáros lesz-e az a forint, melyel a fizetések teljesíttetni fognak?

Az adósoknak — e minőségében a

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája.

A szenvedéstől szabadultán.

— Carmen Sylva novellája. —

A golest-i kert csendjében egyenkint hullnak le az őszi levelek. A nap még egyszer s utóljára veti rájuk fényét, s midőn hinnéd, hogy ők is hasonlítanak a naphoz, oly sárgák és fényesek. — ép akkor éri őket a halál. A golest-i kertben nőttek fel nagy hazafiak. kik szabadságuk- és vagyonukat, boldogságuk- és nyugalmaikat áldozták fel a hazáért. Ott élt a patriarchalis Golest család, dédanyja, nagyanyja, gyönyörű fi- és leányaikkal s egy csapat unokával.

A golest-i kert e perczen igen csendes. Feketében öltözött éltes hölgy, egy hársfa árnyában ül, térdén tartott nyitott könyvvel; jóságos nagy szürke szemei telve buval, visszatekinteni vélnek azon lényekre, kikért feláldozta egész életét s kiket ápolt egész életök végeig. S hahem volt férjnél, keskeny aesticus arca nemes, szeliden ragyog, mint Szt. Tamásé Murilló képen. Élete telve fáradtsággal, mert ő adott menhelyet a nővérei után maradt árváknak s ugyancsak ő tanította a falubeli asszonyokat varrásokra, melyekkel segítettek szegénységükön. Csak néha engedett meg magának pár percnyi pihenést fáradt szívébe tekintést, s az ő gondolatai is

egy meleg sugártól érintve, egyenkint hullanak, mint a falevelek, azok sírjára, kik már nem léteznek többé

Egyszerre zajt hall és hátrafordítja fejét, miközben mély szánalom vonása ül szemöldéire. Mert a lég csendjében — a falu útján haladva — egy reszkető halotti ének hallatszik. A pap hangja ez, ki ornatnsában lassan lépdél a földből alig kilátszó kunyhók között, kísérve a kántor által; nyomukban a népség. A tölgyfakoporsóban egy öreg nő hófehér hajjal, akaserű évek barázdálta homlokkal. Telve áhitat — és respektussal követi a sokaság. Mind közül csak egy jár a soron kívül, ez kezét fejéhez emelve katonásan szalutál, mindenkire barátságosan nevet, ragyogó fogait mutogatva, nagy szürke szeméi pedig érzéketlenül tekintenek a halottra. Ez a halott leánya, az örült Chiva, ki anyjával mindenét veszti, de nem fogja föl e veszteséget. Ruhája csupa rongy, alig takarja el testét, ingvallja nyitva s csak hebe-hóba megigazitva egy-egy jóságos kéz által; fekete haja kibontva kibúvik kendője alól, mely valaha piros és szép lehetett. Senki se veszi számba, mikor örökös szalutálásával és vig kacajával e halad köztük

A menet a templom régi kapujához ér s eltűnik a szent helyiség belsejében.

Chiva egy perczig még künn marad, játszik a mohával benőtt kövek között és aztán

vonzatva a templom szent énekétől ő is eltűnik a portál a att.

A kertben ülő magányos nő után néz és sóhajt. Gondolatban visszaemlékszik annak élet történetére, s ujjait a könyv lapjai közé mélyeztve, föláll s fekete ruhájában pár nyugodtlépést tesz a lehult száraz leveleken, hogy a templomot megpillanthassa s aztán előbbi helyére tér, hogy újra em ékezeibe mélyedjen.

Mily szép is volt a Chiva, mily vig s életelt. Barna teintje oly meleg volt, mint egy a napon érett gyümölcsé; szép szemei ragyogtak a jókedv és pajzánságtól. Jól meg tudott felelni, ha a legények trefából évődtek vele. Egyik többet évődött mint a többi s aztán estefelé eljött. kopogott ablakán s a lány kijött a pitvarba? a padra helyezkedtek egymás mellé, egy egész estén át s aztán minden este mint illik olyan fiatalok közt, kik szeretik egymást.

De aztán jött a háboru; augusztus egy forró napján az ő Mihályja is elment. kit sirása nem birt visszatartani.

— S ha többé nem térek vissza...? — mondta ő — és Chiva szeméibe nézett.

— Én is meghalok Mihály!

Elmult a grivicai csata, sok emberhalál esett. Mihály azonban él és egészséges. — De aztán nem jött semmi hír. Chiva látta hullani a faleveleket, látta a sűrű ködöt, aztán a havat s csikorgó telet, de tőle egy szó sem jött

magyar államnak is — érdekében állott, hogy mentől gyöngébb forinttal lehessen a régebbi keletű és papír forintra szóló adósságokat törleszteni; ugyanez állott érdekében a kivitelre termelőknél, mert a gyöngébb pénzegységéből többet adhattott volna a külföldi vásárló, ugyanazon czikkért, vagyis az ő 100 frankjért egy ugyanannyit érő cikkért 47 frt 60 krt ad a meghatározott reláció alapján, míg ha a gazdák óhaja szerint az ezüst árkeletéhez képest 123.4-es reláció képezte volna az új forint alapját, akkor 49 frt. 40 kr felt volna a 100 frankból, miután ez esetben a forint csak 81 arany krajczárt ér vala.

A törvényjavaslatnak azonban ezen utóbbi relációtól el kellett tekintenie, bár meg volt rá a jogalap; nem volt szabad ennyire leszállania, tekintettel a hitélre, melyet éppen az új reform létesítésével fokozott mértékben kell igénybe vennie. Különbö a megállapított reláció sem mondható oly magasnak, hogy az említett érdekeket sértés; ellenben az az előnye van, hogy lehetőleg megfelel a pénzünk mostani árkeletének, s a pénzpiac is elfogadja az újabb hitelműveletek alapjául, mely körülményről a törvényjavaslatokat előkészítő faktorok bizonyára előleges biztosítékokat szereztek maguknak.

Országgyűlés.

Május 24

A kultusz-vita mai folytatásában az első szónok Nagy István volt a nemzeti párt részéről, ki az 1868. évi 53-dik törvényzikk revízióját sürgette. Baky István a függetlenségi pártból a revízió ellen beszélt s ezután a népoktatás mai állapotát fejtegette.

Asbóth János szólalt fel ezután, kinek beszédét az egész ház általános figyelemmel hallgatta. Asbóth egyházipolitikai elvei általá-

nosan ismeretese; nyílt, őszinte és szabatosan körvonalozott kifejezést adott azoknak már több ízben a következetes maradt azokhoz ma is. Beszéde elején üdvözölte Tótor Józsefet, ki tegnap jeles szónoknak mutatkozott be. De e beszéd tartalma ellen tiltakozik. Mi nem alkotunk törvényeket egy hitfelekezettel, hanem az egész ország számára. Ha a felekezetek álláspontjára helyezkedünk, akkor a képviselőházban a vallások szerint alakulnak majd a pártok s forgatván a rozsdás fringiót, újra köthetünk egy új linczi békét. A rendelet hatása mutatkozott a választásoknál és az ellenzék sikerét szóló e rendeletnek tulajdonítja. Nem valószínű kérdésekről kell vitatkozni. Nagyobb kérdések várnak megoldásra. Ott a munkáskérdés. Ezt ő a múlt évben már szóba hozta, de akadtak kishitűek, akik azt mondták, hogy a szocializmusnak nálunk nincs talaja. Azóta kitűnt a munkás zavargás az Alföldön. Németországban is volt kulturharc. Az állam aztán kibékült az egyházzal, de e harc közben nyakára ült a szocializmus. — Az állam és az egyháznak nem az a feladata, hogy egymással harczban álljanak, hanem hogy egymással szövetkezzenek. Gratulál a miniszternek, hogy megadta a legszebb szatizsfakeziót azoknak, akik a rendeletet elleneztek. Megadta a szatizsfakeziót azoknak, akiket bíróság elé állítottak. De lehetetlennek tartja, hogy az elkeresztelési rendelet addig is érvényben maradjon, míg az ígért törvényjavaslat a ház elé terjesztetik.

A pponyi Albert gróf beszélt ezután s a felekezeti harczért, amely az országban föltámadt, nem csupán a vallás- és közoktatásügyi minisztert, hanem az egész kormányt tette felelőssé. A kormány egyházpólit káját a múltban élesen elítélte, a jövőre nézve azonban kijelentette, hogy a kormánynak az egyházi béke előidézésére irányuló törekvése elé a nemzeti párt nem fog akadályokat gördíteni s a részleges állami anyakönyvvezetéssel szemben szavazatát függőben tartja az illető törvényjavaslat betervezéséig. Kifejtette ezután álláspontját az 1868-diki 53-dik törvénnyel szemben, amely a vallási béke biztosítására nem elegendő és nem célravezető, de azért egyoldalú felekezeti szempontból való módosítása még károsabb volna. Apponyi beszédét pártja lelkesedéssel fogadta.

Végül Csánády Sándor beszélt.

Tűz elleni védekezés.

Május 24.

A tűzkárok elleni védekezés egyike ama kérdéseknek, melyek a nagy közönséget és a biztosító intézeteket a legközelebből érintik. Nagyon sok tüzeset nem történt volna meg, ha a tűzzel, világító eszközökkel vagy égethető és explodáló anyagokkal könnyelműen nem bántak volna. A tüzesetek legközönségesebbjei közé tartozik a gyertyákkal vagy lámpákkal könnyen gyúlékony anyagokhoz való közelítés, gyermekeknek gyufával való játéka, a cs-lédek ré zéről az égő lámpába való petroleumtöltés, benzinek vagy spiritusnak használata égő gyertya mellett, égő lámpa mellett való elalvás, dohányzás istállóban, pajtáknak, szérűkben és padlásokon stb.

Ha ily tüzeseteknél egy egész ház vagy vele együtt egy emberélet nem esik áldozatul, a rendőrség az ily esetekkel mitsem törődik. Pedig az volna rendjén, ha a rendőrség minden legkisebb károkat tényleg nem okozó tüzesetnél is erőlyesen lépne fel, mert a legkisebb vigyázatlanságból is a legnagyobb veszedelmek támadhatnak, a mint tényleg a legnagyobb tüzesetek a legesekélyebbek látszó okokból támadnak.

Meg kellene tiltani szigorúan, hogy könnyen gyúlékony anyagok, mint a minő a gyuluforgács, széna szalma, ne legyenek úgy felhalmozva, hogy meggyuladásuk esetén nagyobb veszedelmet okozhassanak. Nem volna szabad épületek közelében tüzet rakni, fegyverekkel lőni vagy tűzijátékokat rendezni. Az erdőben pedig csak bizonyos meghatározott körülmények között lehetne tüzet gyújtani. Némely külföldi országokban például a pipázást erdőben csak fedet pipával engedik meg, — annyira óvatosak.

A tűzv-szélyes iparüzemek gyárainál a rendőrségnek külön szabályrendeleteket kellene alkotnia, a melyek kiterjednének a tüzelőanyagok elhelyezésére ásványolajok és szeszfélékre, továbbá külön rendelkezés kívánatos a gázgyárakra, gyufagyárakra, malmokra. Öntődékre és szövőgyárakra és külön rendelkezés kellene a vegyi szerek gyárainak, de legkivált lőpor és más gyúlékony és explodáló anyagok gyárainak.

A tűzveszély elkerülése szempontjából igen lényeges intézkedés volna, ha a házak építésének mikéntjére nézve volnának törvényes intézkedések, a mik a külföldön, különösen Németországban, régóta fennállanak. Magyarországon

Ekkor már nem birt többé vágyaival éa aggodalmával.

Szigorúan meg volt tiltva a nőknek a dunáninneni átkelés de ők csak találtak erre módot. Chiva vette szekerét s ment gyalog ökrei mellett, míg Plevna alá ért. Egy csomag fehérneművel Mihály számára. egy mindentélel megrakott kosárral a fején a gyümölcsessel keblében a tábor éssánczok közt haladva hogy Mihályt keresse. Körülötte golyók süvöltöttek me lé esett egy-egy meglőtt katona s épp ezen rettenetes zürzavarban mondá neki valaki, hogy Mihály megsebesült s elvitték nem tudja miféle Lazaret-be. Chiva viasz-sárga lett és ott dermedt a sánczok fagyos vizében, anélkül, hogy észébe jutna védeni magát a süvöltő golyóktól.

— Itt fagytak meg lábai s egy golyó vállát találta, — mondá Mihály egy bajtársa Chivának. — De hogy hová vittek nem tudom

Végre Chiva kiszabadítá lábait a sáncból s oly nehéz szívvel, mint a kő vette utját visszafelé, keresve az őrségeket egymásután; remegett a borzadálytól valahányszor egy nehezen sebesültet látott, kit már transportálni se lehetett.

Oh, ily állapotban nem lehet az ő Mihály; majdnem örült hogy nem találta itt. Majd aztán azt mondták neki, hogy Mecicá-ban van. Mecicára ment tehát úgy mezitláb, a megfagyott földön. Ott is csak volt Mihály, de megszűbb vtték. Turnu Magurele-ba. — Ugy tudták mig életben volt, kivették a golyót vállából s lábának felét levágták, de különben jól érzi magát.

S Chiva ment tovább, Turnu-Magurelera.

Az egész városka kórházzá lön átalakitva. Ő egyiktől a másikig ment, vagy husz kórházban keresé, végre megmondták neki, hogy hol fekiúdt. Négy nappal előbb Craiová-ba vitték.

Sóhajta kapá fel cök-mókját és Craiová-ra indult. De ott sem volt már, tegnap a sebesültet vonatával Bukarestbe vitték, mert Craiován már nem volt több hely. Bukarestbe érve házról házra kérdezősködött.

Minden nagy ház kórházza lön átalakitva, egy minden kaszánya és sok iskola is végre a cotroceni kaszálathoz ért, a vadász bataillon kaszárnyához, ott végre „ígént hallott.” Kérte őket, mutassák meg neki és szegénylősen haladt végig a hosszú ágyasorok között, egy vörös keresztet apácza által vezetve. Egy hölgy szintén vörös keresztel karján fogadá s mondá neki: — Itt van lelkem, de megváltozva fogja

öt találni. S valóban közel volt, hogy föl ne ismerje Térdei reszketni kezdtek, mikor megpillántá, oly sárga és sovány lett, s mosolya is olyan mint egy rángatózás.

Istenem, hogyan viselje ő el itt fájdalmát ennyi idegen ember között. Mint egy kőszobor állt éjjel-nappal az ő ágya mellett, pihenésre nem is gondolva azon hosszú ut után. — Csak nagynehezen evett valamit.

Künn embercsapatok haladtak végtelen hosszú sarokban az ut feneketlen, mély sarában. Oroszország közepéből vonszolta elő magát egy néhány fáradt ember a Dunához; vonatok sebesültekkel érkeztek a harctérről — elfogott török koloniák, éhesen vékony ruhában mezitláb aztán a tífus-betegek, kitéve a tél borzalmá-

nak és a már megfagyottak mellettök egy se-reg ló, közel kimulva az éhségtől a kutyák és varjúk p édjára jutva, bordáik pirosan s kiállva fenyegetőleg meredtek a hófelhőkkel borította égnek.

S aztán havazni kezdett és havazott mint-ha a fellegek megszánták volna a sok nyomort s mintha fehér puha takarójukkal befedni akartak volna ellenséget és barátot egyaránt.

De mindezekből Chiva semmit sem látott. Ő csak Mihály arcát látta; Mihály pedig annyit türelemmel viselte el fájdalomát, s mikor kérdezték, hogyan érzi magát, mindig az volt felelete: „jól.”

Csendesen mesélé Chivának, mint amputálták lábát ané kül, hogy eléggé elaltatták volna chloroformmal, s mily iszonyuan szenvedett. A könnyei végig peregtek arcán s ez volt Mihály vigasza. Azt mondták, hogy megvagyok mentve. Chiva szive csak úgy repesett örömben, úgy hogy egy szót sem birt kiejteni. Mikor Chiva először látta Mihály sebeit, olyan lett, mint egy halott. Valaki egy korty bort adott neki s azt mondtá, hogy semmi és majd begyógyulnak; csak ha sok fájdalom lenne, adjanak te egy kanál orvosságot, hogy csilapítsa.

S Mihály tovább mesé t Grivicáról megmutatván az érdemrendet is; a leány alig bírta legyőzni halálos félelmét; de azért örömmel hallgatta, a mint ő vitéz tetteivel dicsekedett.

— Három golyó lyukasztotta át sápkámat anélkül, hogy hajamat érte volna. Lásd, ha Isten meg akar bennünket óvni! — mondá a férfi.

Egy éjjel nyugtalanabb lett, mint máskor, váll- és lábfejélmakról panaszkodott. De azért

e tekintetben nagyon rossz viszonyok uralkodnak, különösen az Alföldön. A nád- vagy zsuffelű házak egymás mellett szoronganak. — Nyáron az udvarra hordják a kicsépt szalmát, vagy nagyon sok helyen a még ki nem csépt életet, úgy hogy egy szikra elegendő arra, hogy egyszerre lángban álljon egy egész község. — Hajdumegyebe pl. így volt ez a legújabb időig s csak most került a gyakorlatban is végrehajtásra az a szabályrendelet, a mely takarmányféléknek az udvarokra behordását tiltja.

De az ovatosság nem ártana a városokban sem. Különös gondot kellene fordítani a tűzhelyek elkészítésére, a kemenczékre világító eszközökre és elektromos készülékekre. Oly tűzhelyek él, melyek előtt nincs tűzmentes anyag. Érclemezt kell tenni.

Ezek aprólékosnak látszó dolgok, de nagyon lényegesek tűzbiztonsági szempontból, a min-k nemcsak a biztosító társaságok, hanem első sorban maga az ország venné hasznát.

Magyarországon ugyis nagyon sok a tűzeset. A kisebbeket nem is említve, ott van a csak néhány év előtt támadt rendkívüli tűzvész Nagy-Károly. Tokaj és Torockó elpusztulása óriási tökétt képvisel. S e városokat nem lehetett megmenteni.

Nem elég az önkéntes tüzoltó-testületek szervezése, — ezek csak a támadt tűz elfojtására üdvösek: oda kell törekedni, hogy praeventiv intézkedésekkel lehetetlenné tegyünk egész városok és községek pusztulását.

Bölcs Salamon.

— Rabló-történet. —

Érdekes eset a nagyerdő közelében.

Nem tudom én melyik faluból itt a közelben egy árendás izraelita polgártársunk jött be ide, Debreczenbe, hogy a haszonbér esedékes részét kifizesse.

Mint hogy Salamon urnak — így hívták a bérlet — az orvosok azt ajánlották, hogy sokat mozogjon, az a gondolata támadt, hogy gyalog jöjjön be a szép nagyerdőn át.

Csak egy volt a baj. Az tudniillik, hogy Salamon urnál a cselédek is hallották ezt az elhatározást meg azt is, hogy Salamon ur nettó ezer pengő forintot visz be a földesurának.

Ez a bir kiszivárgott a háziaktól, egészen

ki a „felelős éjjeli őrhöz,“ a ki azért mert puszkás ember volt, nem vala ám azért még becsületes ember is.

Az ezer firt hozzá még nagyon is elkápráztatta. Elég az hozzá, hogy amint Salamon ur a kék bizonyos némevel sétált befelé a nagyerdő pompás lombjai alatt, hát ime, a sűrűből eléje toppan a felelős éjjeli őr az utonállók világszerte ismert stereotyp kifejezésével:

— Pénzedet, vagy életedet!

És az orra elé tartott egy ménkü nagy puskát.

Salamon ur ugyancsak megijedt és mondá: — Ne tartsa erre azt a puskát János, mert még belém talál löni.

— Ide az ezer forintot, vagy meghalsz

— De mért akar engem megölni és még azonfelül az életemet is kívánja?

— Ne prézsmítálgon az ur, hanem ide a pénzt!

— Nem jól lesz az így János — mondá Salamon ur, a ki híres volt keleti élelmességéről. Mert ha kend most itt engem megöl és elveszi az ezer firtot: kendet felakasztják és így mindketten meghalván, semmi hasznát sem veszünk az 1000 forintuak. Mondok én kendnek valami mást. Tartsa kend errébb a buksi fejét.

— No jó, de meg ne csaljon ám az ur!

— Dehogy is csalom én meg kendet. Hát lehetne ilyen derék, becsületes embert megcsalni, mint kend? Hát úgy lesz az, hogy az ezer firtot megosztozunk. 500 jut nekem, 500 jut kendnek. A földes urnak pedig azt mondom, hogy az uton rablók támadtak meg, elvették az ezer firtot tőlem, mire aztán kénytelen lesz az árendának ezt a részét elengedni.

— Ugyan menjen már a ténsur, nem fogják elhinni.

— De be fogjuk nekik bizonyítani. Én leállítom ide a kalapomat a földre, kend szépen át fogja lőni. Ez lesz a bizonyíték.

— Az ám. No, tegye le az ur a kalapját. De előbb ide az 500 forintot.

Az éjjeli őr csakugyan átlötte Salamon ur kalapját és zsebre vágta az 500 firtot.

— Kendnek két csövű puskája van és a kalap magában nem elég. Levetem a kabátomat is, azt is löjje keresztül!

Az éjjeli őr megvakarta a fejét:

— De baj van ám uram: nincs nálam több töltes, a második csöves.

— Ugy — mondá Salamon ur felmaga-

csak beszélt: — éppen felváltani akartam négy óra után, midőn lábaim megfagytak s egy golyó talált. Ah! nem adhatz valamit, hogy elallassam?

Az éjjeli lámpa bizonytalan fényénél Chiva fölkapott egy orvosságos üvegsét s egy tele kanállal beadott neki, aztán csendesen maradt, hogy alhasson. De Mihály egyszerre csak jajgatni kezdett, iszonyu fájdalmáról panaszkodott s arca el-eltorzult. A fájdalmak egyre nőttek s lélegzete akadozott. Chiva felkölté a sarokban alvó apácát. — Ez sem tudta mi lelte egyszerre s borogatásokat akart melegíteni. Chiva ijedtében az orvost ment felkölteni, hogy jöjjön az Istenért, mert Mihály nagyon rosszul van. A doktor Mihályra nézett, aztán a leány felé fordult:

— Mit adott neki? — kérdé szigorral.

Chiva megmutattá az üveget.

— Szerencsétlen! — kiáltá az orvos, — ez karbolsav.

Chiva megmeredve nézett rá anélkül, hogy értené.

— Az valami rossz? — sugá.

— Méreg, — felelé az orvos s aztán nem törődve többé a leánnyal, minden lehetőt megkísérelt, hogy a betegen segítsen.

De már nem volt mentés. A beteg szeszugorodott kinjában, a méreg átjárta ereit s lélekzését elfojtá. Chiva ölben tartá, folyton nevével szólítá s hangosan imádkozott. Mihály pedig hibe-korba keresztet vetett s mikor már nem bírta, kérte Chivát, hogy vezesse ő a kezét. Egyetlen vádló szót sem ejtett ki.

— Az én napom leáldozott, Chiva! volt az egész, amit mondott.

Másnap hajnalhasadtakor a beteg nehézkesen lehanyatlott s egyszerre elnémult. Chiva — ki még mindig karjai közt tartá — egy szót se szólt, de senkinek sem engedte, hogy elvegye tőle. Erővel kellett eltávolítani, hogy a halottat letakarják s kivigyék a házból. Chiva az ajtóig kísérté, aztán megfordult, ágytól ágyhoz ment keresni, mindenik beteg arcába nézett, mondván: „Mihály!“ Vigan futkosott hol ide, hol oda mosolygva, szalutálva s egyszer mondá:

— Mihály!

Ez volt az egyetlen szó, amit még kiejteni birt, a többi mind eltűnt emlékezetéből, de ezt is mind ritkábban mondá.

Jószivű emberek Golest-ra vitték. Mikor az anyja meglátta, jajveszékelni kezdett. De Chiva jókedvvel mosolygott. Az ő számára minden földi szenvedés véget ért ama három borzasztó órában.

Mit gondolt, senki sem tudja; eltemetve maradt az mély hallgatásban.

* * *

A kerti magányos nő mindenre vissza gondolt, mikor a sokaság kijött a templomból s a temető felé haladt. Ugyanazon mosolylyal forgolódott Chiva a nyíftott sir körül s nézte nagy fénytelen szemével, mint bocsátják alá mindent, ami megmaradt ezen a világon. Aztán a tömegben keresztül haladva, katonásan szalutált s a falu felé vette útját, a kert előtt haladva el, hol még egyenkint hullanak a falevelek s ahol ősz szálak fénylenek a magányos golesti nő fején.

sodva — akkor már nem félek kendtől, mert nálam itt a revolver és ha most kend nem lépett azonnal előttem be Debreczenbe, én lövöm le kendet, mint egy kutyát.

Az utonálló káromkodott mint egy ördög, de mit tehetett a fenyegető revolverrel szemben? Fogcsikorgatva ment elől.

Salamon ur bekísérte őt egészen a IV. kerületi kapitánysághoz, a hol elvették János éjjeli őrtől az 500 forintot és vissza adták Salamon urnak.

— Lássa kend János — mondá neki Salamon ur — kend azt hiszi, hogy ha kend egy puskával hosszabb mint én, hát akkor már kend okosabb is, pedig kend így is úgy is számár...

Ilyenek történhetnek Debreczenben és környékén, de hát sem Debreczenben, sem a környékén nem történik semmi.

Ruy Blas.

Napi hírek.

— Debreczen a nagyvilág előtt. A „Budapesti Látogatók Lapjának“ szerkesztő bizottsága tegnap délután befejezte működését Komlóssy Dezső elnökle alatt. A kéziratok már mind elkészültek és felküldettek szedés és fordítás végett. Simonffy Imre kir. tanácsos polgármester és a tanács meleg érdeklődésének köszönhető, hogy a füzet olyan szépen sikerült. A tanács, mint már említettük, a váltalat támogatására 800 firtot szavazott meg s ennek ellenében 200 példányt kért, melyek egy részét a hazai törvényhatóságoknak küldi meg. Ezek közül 10 példányt finom velin papírra nyomatik és egy diszpéldányt ezekből, fényes kötéssel a városi tanács fel fog ajánlani Ő Felségének a királynak, egyet pedig a Debreczenbe érkező József főherczegnek, ki szintén mindig nagy érdeklődést mutatott városunk iránt. A B. L. L. Debreczen tartalmazó száma vagy május hó utolsó, vagy június hó első napjaiban jelenik meg. Eichner Soma a lapnak mindenfelé rokonszevvvel fogadott szerkesztője közelebb elhagyja városunkat, miután működését befejezte.

— Az ácsifjuság zászlófelavatási ünnepe. A debreczeni ácsifjuság jótékony egyesülete szombaton május hó 28-án a Margit-fürdő feldiszített termében tartja meg zászlófelavatási ünnepélyét. A gyülekezési hely Czeg-éd-köteles utca 2818. számú házban lesz. Innen Péterfia utcára vonulnak a zászlóanya lakásához, melyet fél hat órakor a Margit-fürdőben a zászló ünnepélyes felavatása követ. A felavatási ünnepély műsorozata a következő: 1. Hymnus. Éneki a munkás egyesület dalárdája. 2. Alkalmi beszéd, Kósa Barna a „Debreczen“ f. szerkesztőjétől. 3. Rákóczy induló, a zenekar által. 4. Alkalmi költemény, Szabolcska Mihálytól. 5. Ima a zászlóért, a zászlóanya Bisothka Gáborné urnától. 6. Szegbeverések. 7. Elnöki beszéd. 8. Szózat a munkás egyesület dalárdája. A zászlófelavatáson a munkás egyesület dalköre működik közre. A belépti díj 70 kr. Eddig szép számmal küldött szét a rendező bizottság szegeket, melyeknek legnagyobb része ezüst és névfeliratot tartalmaz. Az ácsifjuság lapunk szerkesztőségének is küldött a lap címének vésetével ellátott zászlószöveget.

— Debreczeniek találmánya. Valóságos találmányok hazája lettünk. Van nálunk feltaláló a szobapadozat-fénymáztól a kávépörkölő gépen keresztül fel egészen a hó olvasztó gépig. Ez utóbbit Gebauer Károly törekvő érc-koporsógyárosunk találta fel, a ki ezzel még a múlt évben sikerült kísérletet tett. Ez a hóolvasztó olcsó áron teszi lehetővé azt, hogy a nagyobb udvarokról, de még az utcákról is ne kelljen a havat drága pénzen kihordatni, hanem könnyű szerrel elolvasszák és lebocsáhtják a csatornába. Gebauer Károly erre a találmányára most kapta meg a szabadalmat.

— Az új pénzek. A valutaszabályozás után verendő magyar arany pénznemnek hátlapján a Róbert Károly idejéből fennmaradt magyar arany

pénz mintájára ő felségének a magyar királynak egész alakja teljes díszben lesz látható, míg az ezüst pénzek csak a király mellképét fogják ábrázolni. A nickelből verendő pénzek a hátlapon a magyar koronát fogják ábrázolni.

— **A debreczeni munkás dalegylet** f. év 1892. Május hó 21-kén tartott dalestélyen felülfizettek: Kovács Józsefné 50 kr. Vedres Mihály 1 fl. Lakatos Béla 10 kr. Tisza István 5 frt. Harangi Mihály 20 kr. Keresztesi Mihály 50 kr. Juhász Gáborné 20 kr. Szabó Józsefné 50 kr. Szücs István 10 kr. N. N. 20 kr. N. N. 50 kr. Farkas István 50 kr. Uri Mihály 50. Szinkovics Béla 50 kr. Debreczeni Lajos 85 kr. Aszalós Lajos 20 kr. Gábor János 50 kr. Fogadják fentnevezett kegyes adakozók a dalegylet hálás köszönetét Debreczen 1892. Május 25 Zech József pénztárnok.

— **Tót legény históriája.** Egy tót zatyafit fogtak el a héten, kinek se igazolványa nincs se illetőségi helyéről nem tud felvilágosítást adni. Egész életének és családjának történetéből annyi van emlékében:

— Volt egy zapad, én volt kicsiny klapecz mikor zapaddal erre gyöttünk. Zapadnak volt egy számár is!

A rendőr szánakozva néz az együgyű tótra.

— „Hej Jano, Jano! Tied zapadnak volt nem csak egy számár.

— **A „püspök-ladáni énekar és dalegylet”** vasárnap tartotta meg hangversenyyel, felolvasással és szavallatokkal egybekött nyári táncvizalmát, mely — az alkalmatlan idő dacára — fényesen sikerült s igen népes volt. E mulatságon a helybeli és vidéki intelligencia adott egymásnak találkozót. Az ünnepélyt a „Hymnus” rázendítésével kezdte meg a dalegylet. Ezután Székes Béla hittanhallgató szavalta el kellő tüzzel a „Honvéd özege” és „Szent Sebek” című költeményeket, majd Pataky Sándor h-llekész aratott tetszést ügyes „alkalmi cseveges eivél. Végre Knapp Árpád lépett az emelvényre sikerült humorral, fokozódó érdeklődés mellett adta elő Gabányi „Kakas ülő” és „Desperátur” című darabjait, többször hangos nevetésre indítva a jelenlevőket. Közbenkőben a dalegylet szerepelt, szabatos énekével jól betanult darabjaival meglepte a hallgatókat, kik az egylet avatott kezű, fáradhatlan buzgalmu karmesterét Gyököss Lajos ref. orgonista kántort kitüntető elismeréssel s élénk tetszés nyilvánítással jutalmazták. A mulatság kedélyességét nagyban emelték, sikerét biztosították a Debreczenből nagy számban kirándult jog- és hittanhallgatók, kik természetesen kellőképen gondoskodtak arról, hogy a parázsszemű angyalok tánczosnók ne unatkozzanak. A táncz: este 9 órakor vette kezdetét s folyton növekedő jó kedv mellett reggeli 6 óráig tartott. A négyeseket 40-42 pár tánczolta. A jelenlét hölgyek közül a következők neveit sikerült feljegyeznünk. Asszonyok: J. Baranyai Lajosné, Baranyi Lajosné, Biró Beniaminné, Sz. Baranyai Lajosné, Fehér Sándorné, Gyökössy Lajosné, Horovics Elekné, Kádár Albertné (Debreczen), Kardos Mihályné, Kis Józsefné, Nagy Sándorné (Karczag), Kovács Lajosné, Komjáthy Istvánné, Nagy Ferenczné Nagy Béláné, Nagy Andrásné, Simon Balászné, Szathmáry Ferenczné, Szücs Jánosné, Vágó Jánosné (Udvari) stb. — Leányok: Árvai Itonka (Debreczen) Baranyai Vilma és Mariska, Biró Zsuzsika, Gyökössy Ilka, Horovics nővérek, Kádár Mariska (Debreczen) Kis Jolán (Kisujzállás), Kardos Marcella, Kovács Karolina (Karczag), Kun Róza, Kálmán Jolán (Nagy-Várad), Komjáthy Itonka, Nagy Jolán (Debreczen), Reményffy Róza, Simon Vilma, Székács Erzsébet (Nagy-Várad), Szathmári Lina, Szokolai Erzsébet, Szücs Margit és Piroška, Tóth Karolin (Debreczen), Takács Margit (Várad), Uiveczki Jolán, Vecsey Gizike, Várdi Etelka (Nagy-Várad), Várkonyi Emma, Vágó Amália (Udvari) stb. Hogy mily fényesen sikerült e mulatság, hathatósan bizonyítja azon körülmény, hogy köztük a nagy dalegylet áldozó csőtörtőkön folytatásul egy másik majális rendez a nagy gözmalom kertben. Referens.

— **Tolvajlások.** Ábrahám Imre helybeli szürszabó kárára f. év márczius 7-én — mint azt annak idején megirtuk a nyiregyházi vásárról hazajövet alkalmával — lopást követtek el. Ugyanis leemeltek kocsijáról 8 drb szürst s 1 pokrócot mintegy 80 frt értékben. — Most rájött Tisza-Szöllősen a csendőrség, hogy Kovács István és Sarkadi András helybeli lakosok voltak azok, kik az ellopott szürökből 7 drbot Tisza-Szöllőse szállítottak. — Fehérvári Imre h-böszörményi lakost f. hó 19 és 20-ki közti éjjel a h-nánási országuton fekvő Cserepes csárda előtt, — meglóptak mintegy 172 frt értékű áru erejeig. — Ivánka Zoltán h-hadházi kántor éléskamrájának ajtaját ösmeretlen tettesek fejlesztették s onnan mintegy 35 frt értékű szalonna és zsir nemű lop-tak el. A nyomozást mind a három esetet illetőleg megindították.

— **Letartóztatott pinczér.** Horváth J. pinczér, ki Nyiregyháza volt alkalmazásban, — lejött egy kissé szétnézni többek közt Debreczenbe is. Vigan fogyasztotta egy vendéglő helyiségben a nedűt, tegnap este midőn nyílt az ajtó s belépett egy rendőrbiztos kérvén Horváth urat a szives követésre. Persze ezt eleinte nem értette. — de benn a kapitányságnál aztán megmagyarázták neki, hogy megtörtént vala az a valami, hogy a nyiregyházi rendőrség megke-reste az ittenit, hogy holmi család vétke miatt, — utalványozná őt vissza. Horváth ur a fel-ajánlott kísérelő láttára egy ötvenest akart „óvadékképp” letenni, azonban legnagyobb bámula-tára, mégis csak a kísérelő mellett foglalt állást a rendőrség a minek következtében aztán már ma délben a nyiregyházi rendőrség vendég-szeretét élvezte. — Bucsuzól csak annyit nyilatkoztatott ki, hogy sohase hitte volna, hogy Nyiregyháza buszuzatlanul hagyott ideálja még megérje azt az időt, hogy őt „esetleg” még vi-szont láthassa!

— **A törvényszéki fogházban** ez idő sz-e rint 17 nő és 98 férfi élvezi a kir. ügyészség vendég-szeretét.

— **Furcsa öreg asszony.** Tegnap este a salétrom sorról egy 60 év körüli öreg asszonyt hoztak be a rendőrségre, vádolván őt oly va-lamivel a mivel máskülönbön csak egy még a harminczadik életévét benem töltött nőt illik vádolni. Öreg asszony léte fiatal szive van. Kiment a salétromsorra hamis mosolyokkal hódítgatni egy-egy elkeseredett vagy le nem fog-lalt férfi szívet. S minthogy azt nyílt utcán vagy téren gyakorolni még egy hatvan éves asszony-nak is főben járó dolog, elhelyezték egyelőre többek társaságában oly helyes, hol háborgó szive és keble lefog csillapodni, mert ott hűvös van.

— **Harangok díszbevonulása.** Nagy szen-zációt keltett Szoboszlón három harang dísz-bevonulása. Az egész város csak erről beszél. A református egyház számára három harang ér-kezett meg a vasuton. Hallván ezt a szobo-zlói tüzoltó-egylet parancsnoksága, azonnal kivonul-tatta díszben az egész tüzoltóságot a vasuthoz, a holott a szekérre emelt harangokat a főpa-rancsnok üdvözölte emelkedett beszéddel. A harangok mit sem válaszoltak a díszbeszédre, mert még nem volt nyelők s csak akkor tes-zik beléjük, ha majd felhúzták őket a torony-ba. Akkor aztán ők is „emelkedett magas han-gon” fognak a főparancsnok beszédére válaszolni. A tüzoltók ezután kifogták a szekérből a lova-kat s a hosszu uton ők maguk húzták be a harangokat a templomig. Az eset csudájára az utcára szaladt Szoboszlónak apraja, nagyja.

— **Debreczen város törvényhatósági bizottsága** rends közgyűlést szombaton délelőtt 9 óra-kor fogja megtartani. A tanács mint állandó választmány tegnap készítette elő a közgyűlés elé terjesztendő ügyeket, melyek a következők: 1. Polgármester jelentése. 2. Legfel-őbb leirat tudatja, hogy Vekerle pénzügyminiszter a keres-kedelmi miniszterium ügyeinek vezetésével meg-bizottatott. 3. Részvétirat Baross miniszter öze-gyéhez. 4. A házi pénztár 1891. évi zárszáma-dása. 5. A Varga-külvárosi örökölt telek eladása. 6. Gyalogsági laktanya építésének kérdése. 7. Fedett lovarda építése a honvéd lovasság részére. 8. A debreczeni vadász-társaság bérletének meg-hosszabbítása. 9. Ő felsége 25 éves koronázási jubileumának megünneplése tárgyában a tanács

előterjesztést tesz. 10. Telek eldarabolási kérvé-nyek. 11. Három alapítványi hely betöltése a Ludoviceumban. 12. Pénztári tisztviselők óvadék-kiegészítési kérvénye. 13. Pallagi földek bérbé-adása. 14. Gyámpénztári mérleg. 15. Polgárosí-tások. 16. Nyugdíjazások.

— **Akarat még nem tett.** Nagy riadalmat okozott a bárányczében egy izraelita asszony „szabad akaratának gyakorlása.” Az asszony véget akart vetni az életének egy késsel. A szomszédok rendőrt fűtöttak, gyorsan megje-ent, azonban semmi bajt sem talált, mert az asszony kinyilatkozta, hogy ő akart ugyan szurni önmagába, de ezt megtenni nem merte, mert fájt. Megnyugtatta a rendőroket, hogy nyugodtan alhatnak ő felőle, mert n-nes kurázsija önkézevel adni be magának a halált ostya nélkül.

— **Érdekes hangverseny!** rendez ma este a Margit-fürdőben a zenede igazgatósága: itt mutatják be megszerzett ügyességöket a tanít-ványok a szülők nagy öröme. Valóban szeren-csés gondolat volt ez a hangverseny a zenede igazgatóságától s a tavalyi kezdeményezést — hiszük — az idén is siker fogja koronázni.

— **Magyar athletikai induló** czimen csinos zeneművet szer-ett Széll Kálmán debreczeni születésű orvos növendék. A díszes kiállításu zenemű becsületére válik a fiatal szerzőnek. A mű ára 60 kr. és kapható Nádor és Bárd zene-műkereskedésében.

— **A város központi választmány** meg-kezdte a jövő évi képviselő választók névjegy-zékének összeírását a városház egyik tanács-teremben.

— **A város ötös-fogatának** koronázási ünnepélyre — Budapestre feiküldése — általá-nos helyesléssel találkozik mindenütt. Illó is, hogy a jubilláló Magyarország banderiuma és díszfogatai közül ne hiányozzék a debreczeni híres ötös-fogat, mely, ha ló-szakértők és orszá-gos nevű sportemberek által szigoru bírálat alá vonatott is a 85-iki kiállítás alkalmával, parádés-felvonuláskor azt hiszük nem igen lesz párja ott a fővárosban.

— **A honvéd huszárak fedett lovardájá-nak** tervét elfogadta a vegyes katonai és polgári bizottság. E szerint a lovarda 60 méter hosszban és 22 méter szélességben épül. Ezt a tervet a tanács is elfogadta.

— **Összepakkot menyecske.** Szép kis menyecske távozott a napokban nem csak férje oldala melől, hanem Debreczenből is. Három éve, hogy házast, három éve, hogy megunta férjét s három éve, hogy vágyik messze szebb vidékre, hol tíz annyi a lakó, mint Debreczenben, hol az utolsó előtti állomást Sertésországnak hívják. Nemrégiben történt, hogy vágyainak súlyom-szárnya támadt s nemsokára rá már itt volt az a valaki, kinek még annak idején kiadta kis szive üres lakát mielőtt még férjének hűséget esküdött. — Boldogan enyelgett vele, — midőn hirtelen betoppant a fekete lelkű férj. A kis asszonyka sokkal nagyvárosiasabb volt, mintsem egy könnyen zavarba jött volna s a világnagyobb hidegvérűségével, mintha mi rendkívüli se tör-tént volna, — bemutatta őket kölcsönösen egymásnak.

A férjnek persze egy öre nem volt más mit teennie, — mint magába fojtani dühét és mérgét s társalogni úgy a mint az egy művelt férjhez illik. A szegény férj türelmetlenül várta, hogy mikor fejezi be vizitjét az ipse, — de biz az még két á-ló óra hosszat ott maradt: be-szélvén a férjnek „Thermidor”-ról Romeo sze-relméről, a vetések állásáról és egyéb épületes doigokról, a melyek nem vágtak a szegény férj szakmájába, a ki persze ily themák után nem is b-szélhetett a legfinomabb és a talpbőrök készí-tési módja s árhullámzásáról.

Mikor aztán végre valahára vége lett a vizitnek s férj és nő együtt maradtak — a kikkre a sors már különben még azt a borzasztó csapást is küldte, hogy nem szállott házukra kelepelni a golya, — kitört a férjből font- és darab-számra minden keserűség s egyszerű sza-vakkal tudomására adta a szabadkozó menyecs-kének, hogy ő e napon tul nem kíván vele együtt élni, hogy pakkolja össze czók-mókját, mert még az az esti vonattal haza fog utazni oda, honnan ő boldogtalan őt elhozta.

Nem használt sem szabadkozás, sem semmi és sok ösmerős láthatta a debreczeni vasúti indóháznál a szép kis, kisírt szemű menyecskét a férj oldalán, ki nem akarta elhinni, hogy megbocsátani egy oly édes menyecskének mindig könnyebb, mint azt elfeledni. Kétféle versió is kering, az egyik, hogy a dolognak válopör lesz a vége, — de meg viszont vannak olyanok is, — kik azt mondják, hogy maga a férj lesz az, ki utána fog menni, mert hisz még a poeta is azt mondja: „képeddel alszom el, — képeddel ébredlek!”

— **Beküldetett.** A Nagy-uj-utca vége felé építenek és csatornáznak. A mély csatorna mellett, több méter magasságnyra kihányták a földet a járdára. Éjjel egyetlen lámpa sem jelzi ott az építkezést, sőt még a gázlámpákat is szándékosan eloltják ezen a helyen, hogy a szegény járó-kelők legalább ne lássák azt a helyet, a hol — kitörhetk a nyakukat.

— **Tornaverseny és majális.** Toraaegyletünk folyó hó 28-án szombaton a nagyerdőn nyilvános versenyt és azt követőleg majális rendez. A rendezőség nagy buzgalmat fejt ki, hogy a verseny és táncmulatság az egyet hirnévhez méltó legyen. A versenyél a derék művezető szakított a régi chablonnal s a műsört változatosabb s élvezetesebbé tette. Már a versenyter is kényelmesebb és tágasabb lesz mint az előző években, mert városunk hatósága szíveségből s minden díj nélkül átengedte a verseny céljaira a nap hevéti is meg lesz kímélve. A verseny négy órákor kezdődik s valószínűleg fél nyolckor befejezve lesz; mely után a táncmulatság azonnal kezdetét venni a „Dobos” pavilonban. A Magyarok zenéje mellett tornászaink megmutatják majd, hogy mire képes az athléta, ha szép szemek mosolya a pályadíj. Belépti díj személyenként 1 frt. családjegy 3 frt. Ezenkívül, hogy a verseny látványosságai a jövő athléta is gyönyörködhesse a rendezőség kizárólag a versenyre 30 krosz gyermekeket is adott ki. A jegyek már kaphatók Szentkirályi Tivadar, Zádor Lajos, ifj. Gyürky Sándor és Erdélyi és Buzágh urak üzleteiben. Felkéretnek azok, kik tévedésből még meghívókat nem kaptak volna, hogy ez iránt Chappon Károly ur egyleti művezetőhöz fordulni szíveskedjenek. Reméljük, hogy a t. közönség egyetünk célját méltányolni fogja s minél számosabb megjelenésével hozzájárul ahhoz, hogy városunkban a jövő évben egy a kor színvonalán álló díszes tornacsarnok épüljön, melynek javára fog fordítani a verseny és a táncmulatság tiszta jövedelme. Amateur.

— **Óriási kód** nehezült városunkra az elmúlt éjjel. Az egész város úgy nézett ki, mint ha a város minden utcájában felkavarták volna a port. Sokan voltak abban a hiedelemben, hogy a város talán sepetet, de a gazdaember orra azonnal megérezte azt a kellemetlen és veszedelmes vendéget, a mit tavaszi ködnek neveznek és mely e öidézi a növényrozsdat és a konkoly növést. Hogy mennyi kárt tehetett ez a kód a növényzetben, az csak 2—3 nap múlva lesz megmondható.

— **Az árverési bizottság** ma délelőtt ülést tartott Vértessy István főjegyző elnöke alatt. Első sorban a szováti épületek eladására tartottak árverést. Kikiáltási ár volt 300 frt, az épületek elkelték 308 forintot. Aztán 35 hold homokhordási helyet adtak el. Becsár volt 112 frt, elkelt ugyanennyiért. Harmadiknak a csapó-utca 681. számú ház ondódi földje összesen két hold bérbeadásáról volt szó. Igérték holdjáért 15 forintot, mint a mennyit eddig fizettek. Az árverési bizottság az eredményeket jóváhagyhatónak véleményezi.

— **Lőfegyverek vizsgálata.** A magánosok birtokában lévő lőfegyvereket időszakonként meg szokták vizsgálni, miniszteri rendelet értelmében. Debreczen város tanácsához a napokban érkezett le a belügyminiszter rendelete az összes magánosok birtokában lévő lőfegyverek megvizsgálása tárgyában.

— **A katonazenekar** csütörtökön a „Margit” fürdőben játszik.

— **Koldus, ki metaforákban beszél.** A kihágási bíró elé hoztak egy törődött, rongyokba burkolt öreg csavargót. Engedély nélküli kolduláson kapták.

— Hol lakik? — kérdi a bíró.
— Az Isten kertjében kérem alásan.
— Hát mit csinált, hogy ide került.
— Mit, mit? — motyogja az öreg. — Hát amit Szt.-János diktált.

— Honnan való?
— Ádám és Évától.
— Mondja, ha most elengedném kendet, mit csinálna, hova menne?

Könnycsöppel legyint a levegőbe a topornyos alak.
— Hát tudom én?: Majd gondomat viseli az istén.

Kimenőben még egyszer visszalegyint a bírónak.

— Ilyen Isten állítja vagyok én a Teremtőnek.

— **A kanyaró járvány** városunkban már szűnőfélben van, a minek következtében a Fröbel-gyermekket körülbelül már tíz nap múlva ismét megnyitják.

— **Zene.** Magyar testvérek zenekara holnap, csütörtökön a nagyerdőn hangversenyez.

— **A holnapi áldozó csütörtök ünnep** miatt, lapunk legközelebbi száma csak pénteken fog megjelenni.

Bérekocsisok aranykora.

Tekintetes Szerkesztő ur!
Engedje meg először is, hogy megjegyezzem, mikép Nagy Sándor igen helytelenül mondta a Diogenes ur hordója előtt:

— Ha Sándor nem volnék, Makedonia királya, Diogenes szeretnék lenni!

Az akkori idők en ez helyes volt, mikor Sándor vagy Diogenes képezték más-más irányban az emberi nagyság non plus ultráját.

Ha a makedoniai lapok jóvoltából némi kis hírnévre vergődött Nagy Sándor mostanában élt volna, igykialított volna föl zikker:

— Ha Sándor nem volnék, bérekocsis szeretnék lenni a koronázás emlékünnepén!

Mert a bérekocsis urak, vért és ünnepeket szagoltak. Ugy okoskodtak, hogy a nagy napoknak, ő felsége után egyenest ők lesznek a hősei.

Megirtuk tegnapelőtt hogy Budapesten bérekocsisok veszedelmesen fenyegető jeleit sejtette meg a rendőrség. Hogy a főváros szívébe érkezendő dsszrahás deputációs urak fényes satytyánja ne kénytelenitessék gyalogszerrel ballagni föl a fényárban uszó rezidentiába; ezért is a vidékről akarnak flakkerosokat hozatni.

Debreczenben is megkérdezték a Budapest-ről jött távirati megkeresés folytán a bérekocsis urakat, hogy mennyiért hajlandók megtekinteni a koronázási jubileum pompáját és hathatós előmozdító lenni az ünnepegeknek?

A bérekocsisok loyálisáról tesz tanúságot a következő árszabás, melyeket egy bérekocsis ur, társai nevében, a főkapitány előtt diktált:

1. A le és felutazás költsége, kocsis, ló és a kocsis számára. (Hát ez természetes.)

2. Budapesten tejes ellátás; lakás a kocsisnak, istálló a lónak. (Ez is természetes.)

3. Az ünnepek napján, mindegyik napra külön-külön csak 30—30 frt.

4. Ha pedig gálába öltözött kell a bakra az uraknak, akkor egy-egy napra 40 frt.

Es végül, hogy a deputációs urak legalább is három napra fogadják fel őket: mert ők csak egy napra a herkopáterrel sem szerződnek.

Mely föltételeket Boczkó Sámuel főkapitány megtáviratozta Jekelfalusinak, hogy van itt bérekocsis, aki hajlandó fölmenni: köll-e?

Magánértesülésünk szerint azonban a bérekocsisok eleinte még a következő pontozatokat diktálták a főkapitánynak.

1. Az ellátásnak urasnak kell lenni; ebéd utáni fekete kávé és finom török dohány bennfoglaltatván.

2. Minden kocsis ur kap egy jegyet az operaházba, vagy ha az izlésnek jobban megfelelne, a Foli Capriszba.

3. A kocsisok részére, minthogy a közönséges toilettjük kissé elütö lenne az ünnepi pompától: d i s z m a g y a r szabandó.

4. Minthogy a debreczeni bérekocsis Budapesten nem tudja a járást. (Hiszen olyan is van aki Debreczenben sem tudja) tehát egy napidíjast kell fogadni melléjük, aki helyettök hajtson. Ok, ha elég hely lesz, benn ülnek a kocsiban, ha nem lesz, hát egy ablakot kell a r ndelhezésükre bocsátani, hogy ott a látványosságokat nézhssék.

Mindezekre a kívánalmakra nem mondhatjuk, hogy azok nem köllöleg i n d o k o l t a k .

Mindezeket pedig azért irtam meg a szerkesztő urnak, hogy szíveskedjék a főkapitány urnak tudomására hozni, hogy én már tanuló h a j t a n i egy taligás kocsistól, és ha kellek, hát fölmegegyek a koronázási jubileumra bérekocsisnak i n g y e n .

Tisztelettel
bérekocsisaspiráns.

Vegyes hírek.

* **Klapka alapítvány.** A képviselőház elnöki szobájában szép társaság gyűlt egybe, hogy a Klapka-alapítvány érdekében megállapodásra juthasson. Ott voltak a többek között. Kemény Kálmán báróné, Hollán Ernőné, gr. Károlyi Tiborné, Hegedüs Sándorné, M ü n n i c h Aurélné Károlyi István gr, Jókai Mór, Kemény Kálmán báró, Hegedüs Sándor, Rákosi Jenő, Hegedüs Sándor üdvözölte a megjelenteket és röviden ismertette az összejövetel célját; felemlíté, hogy Kemény Kálmán báróné indítványára Jókai Mór felhívta a magyar hölgyeket, hogy „Klapka-koszoru” cím alatt adakoznának egy Klapka-alapítványra, melyből a Ludovica-akadémiában egy magyar ifju neveltetnék fel. Szükséges lenne e célból, ha most „Klapka koszoru alapítvány” címmel bizottság alakulna meg. A jelen voltak bizottsággá alakulván, a bizottság tagjai a napilapok szerkesztői is felkérettek. A bizottság elnökeivé br. Kemény Kálmánné és Károlyi István gr. választattak meg. Ideiglenes jegyzőül Fenyvessy Ferenc kéretett fel. Pénztárnokul és jegyzőül Münnich Aurél választott meg. Hegedüs Sándor indítványára elhatározta, hogy Jókai felhívása mellett egy másik felhívás is lesz szerkesztendő, a mely felhívás a főispánoknak, polgármestereknek, nőegyletnek, ügyvédi és kereskedelmi kamaráknak, honvédkerületi parancsnokságoknak stb. lesz elküldve. Károlyi István gróf indítványára kaszinók és egyéb körök is felhívandók a gyűjtésre, mely körülbelül 15—20,000 frtra fog rugni. Gróf Károlyi Tiborné felszólalására a bizottság kimondta, hogy a begyűlt alapítványt a Ludovica-akadémia igazgatósága fogja kezelni; az alapítványi helyre a jelölést a honvédelmi miniszter helybenhagyásával ugyancsak az igazgatóság fogja gyakorolni, lehetőleg tekintettel a 48-as honvédek leszármazóira.

* **Császárnéból villatulajdonos.** Cap-Martinban, a francia Rivierán csinos villát építenek, melynek egy híres asszony lesz tulajdonosa és állandó lakója. A villát a francziák egykori császárnéja: Eugénia építteti s utolsó éveit itt akarja tölteni. Franciaországból tehát, mely egykor egészen az övé volt, a szerencsétlen császárné öregségére visszaszerzethetett egy talpatnyit a köztársaság engedelmevel.

* **Az Atzél Karsai párbaj.** Tegnap délelőtt véres kimeneteli párbaj folyt le a Ferencz József laktanyában, báró Atzél Béla orsz.-gy. képviselő és Karsai Sándor pestvármegyei nagybirtokos között, mely az utóbbinak nem ugyan életveszélyes, de súlyos megsebesülésével végződött. A párbaj a nemzeti kaszinóban történt szövtátság folytán keletkezett. A párbaj d. e. 11 órakor ment végbe a Ferencz József laktanyában. Segédek voltak báró Atzél Béla részéről gr. Károlyi Tibor és Elek Gusztáv ezredes. Karsai Sándor segédei Beniczky Ferencz főispán és Gajári Ödön, a „Nemzet” szerkesztője. Báró Atzél Béla orvosa volt dr. Farkas László, a Karsai dr. Demjánovics Emil. A föltételek következőleg állapítottak meg; pisztoly-párbaj

egyszeri golyóváltással, huszonöt lépés távolság, avance nélkül. A távolságot gróf Károlyi Tibor mérte ki s az, mire a felállás megtörtént, már harmincz lépésre volt becsülhető. Miután Gajári Ödön a jelt megadta, a két lövés egyszerre eldőrdült. Karsai golyója nem talált, az Atzél Béla báró golyója pedig Karsai szive fölött, a harmadik bordánál hatolt be és az orvosok állítása szerint megsértve a tüdőt, a hónalj és a lapoczká táján akadott meg. A seb súlyos, de nem okvetlen életveszélyes és a beteg a körülményekhez képest jól érzi magát. A telefon után déli 12 óra után oda rendelt mentők első osztályu Landauer-kocsin szállították a sebesültet Andrassy-ut és Gyár-utca sarkán levő I. emeleti lakására. Karsai Sándort lakásán ápolják s atyja kívánságára hozzá hívták dr. Kovács József egyetemi tanárt is, ki a beteget megtekintvén, a sebet súlyosnak mondotta, amely — ha a láz idő előtt bekövetkezik — életveszélyessé válhatik. Mindenek felett nyugalmat ajánl. Ed-dig többen tetek részvétlátogatást. A párbaj előzményét az képezte, hogy Atzél a nemzeti kaszinóban ivet tett ki azok számára, a kik a jubileumi bandériumban részt akarnak venni. Karsay Beniczky főispán felszólítására beírta a nevét, de mert nem volt tagja a kaszinónak, Atzél törölte őt. E miatt Tisza István és Atzél báró között szóváltás keletkezett, melyből provokálás lett, azonban az ügy békés uton elintéztetett. Most aztán Karsay hívta ki Atzél s bár a párbaj enyhe feltételek mellett folyt le, szerencsétlen véget ért. Általános felfogás, hogy Atzélnek csepp igazsága sem volt s az egész dolog merőben a véletlen műve.

* **Pisztolypárbajok.** A Ferencz-József lovasági kaszárnyában tegnapelőtt déli 12 órakor két pisztolypárbaj volt. Mindkettőt Csajthay Ferencz a B. H. felelős szerkesztője vívta. Először Zilahi Sándor nagy-váradai földbirtokossal verekedett meg. utána nyomban pedig Komlóssy Józseffel, Nagy-Várad város aljegyzőjével váltott golyót. Mindkét párbaj vértelenül folyt le. A párbajokra az említett két urnak párbajsegédi minőségben követett eljárása adott okot.

* **Az ágyu tolvaj.** Ismeretes a tűzérőnkéntes anekdotája, a ki mikor a pénze kifogyott, ezt írta az öregének: „Kedves apám, küldj pénzt mert kineveztek őrmesternek és most vennem kell magamnak egy ágyut.“ Ezzel a zseniális önkéntes nem merítette ki a tárgyat. Ujabb pénzügyi szükség esetén az ágyu motívum felhasználásával megírhatja az apjának: „Kedves apám szörnyű szerencsétlenség ért. Tegnap délután ellop-ták az ágyumat és most a legnagyobb zavarban vagyok. Küldj tehát stb.“ Ha az öreg kételkednék a levél őszinteségében, a zseniális önkéntes röptön példával hozakodhatik elő a mely bizonyítja, hogy ágyukat is szoktak lopni. A cherbourg-i francia arzenálból a minap nyomtalanul eltűnt egy ágyu. Véletlenül jöttek reá, hogy hová lett. Egy szekér ellopásával gyanúsítottak egy parasztot. Kutatást tartottak nála s felszerében megtalálták nemcsak a szekert, hanem megtalálták ott az arzenálból eltűnt ágyut és mindenféle tűzéri felszerelést. A paraszt bevallotta, hogy — lopta az ágyut. Hogy mit akart vele kezdeni, az mélyseges titok.

* **Nyitva legyen-e vasárnap?** Az a kérdés, nyitva maradjon-e vasárnapokon a chicagói világkiállítás, roppant agitáció tárgya jelenleg az Egyesült-Államokban. Mi, istentelen európaiak, nem is bírjuk megérteni az ilyen kérdések horderejét és ámulva nézzük, hogy amerikai embertársaink mi y romboló hévvel esnek egymás hájába ilyen alkalomkor. Egy kazal kérvény érkezett a kongresszushoz azzal a sürgetéssel, hogy a chicagói világkiállítás vasárnapokon okvetlenül zárva tartandó. A kérvényeken 11 millió névalírást deszeleg, ámbár az a gyanu, hogy némely tiszteltreméltó puritán különböző kérvényeken kétszer, sőt háromszor is szerepel. Megemlítjük egyuttal, hogy a kiállítás hölgy-bizottsága négy óriási lakóházat épített egyedül álló munkások számára, a kik a világkiállításon foglalatokodni fognak. Ő t e z e r l e á n y kap majd e lakásokban olcsó ebédet és biztos éjjeli szállást.

FEHÉR RABSZOLGANÓK.

Rosenberg G. J. az „Algemeine Zeitung“ egyik közelebbi számában cikkezik a keleti viszonyokról s a többek közt ezt mondja: A stambuli bazár egyik török kereskedője azon kérdésemre „Hány feleség van?“ azt felelte: „Effenidim most még csak két feleségem van; de van hárememben két kis cserkesz leány, az egyik 11, a másik 12 éves, kiket, ha majd felnőnek, szintén nejeimmé fogok tenni.“ — Ezen felelet, mely a törökországi házasság viszonyait elléggé megvilágítja, egyuttal bizonyoságot tesz róla, hogy a rabszolgaság az Ozman birodalomnak európai részben is még fennáll.

Ennek különben az ellenkezőjét hiszik. A rabszolgaság formailag el van törölve. Igaz, hogy a rabszolgaságnak az Ozman birodalomban való megszüntetése nem valami belreform által idéztetett elő, hanem az európai hatalmasságoknak a portával kötött szerződésain alap-szik. Csakhogy mindezen szerződések csupán fehér és fekete rabszolgákat és fekete rabszolgánokat említenek, míg a fehérbőrű rabszolgánóról bölcsen hallgatnak, mely hallgatásnak oka a török nőnek férjéhez való viszonyában leli magyarázatát; mert hisz a fehér rabszolgánók felszabadítása, a mozlím házasságok felbontásával egyértelmű lévén, a porta e részben a többi európai hatalmasságoknak nem tehetett koncessziókat.

A korán szerint csak a szent, azaz valási háboruban ejtett hadi foglyok vagy zsákmányul ejtett személyek* tehetők rabszolgákká; (ez az elv gyakorlata azonban még mult században megszűnt). továbbá azok, kik nem szabadoknak születtek, szintén rabszolgák maradnak, de ezek száma elenyészően csekély, mivel a rabszolganó, mihelyt szabad férfi nejevé lesz, szabadná is lett, sőt a mely rabszolganó urának gyermeket szül, a gyermekkel együtt felszabadul.

A Stambulban, valamint a padisah birodalmának egyéb városaiban találtató rabszolgánók a napvilágot nem a félhold uralma alatt pillantották meg, hanem legtöbb esetben a Kaukaszus völgyeiből származnak, honnan saját édesapjuk hozta a piacra, — s a hárembe kerülve, ott megfelelő nevelésben részesülnek.

Hogy a Törökországban fennálló rabszolgaság a másutt még létezőtől mennyire különbözik, azt épen úgy Vámbéry munkáiból tudhatjuk meg, mint Rosenbergnek következő elbeszélése is eléggé mutatja.

Egy cserkesz, ki azelőtt orosz szolgálatban volt, huzamosabb idő óta Konstantinápolyban lakva, mint mohamedán magát a török szokásokba tökéletesen beleélte, elbeszélte (Rosenbergnek), hogy rabszolgánót akart vásárolni, s ismerős-i ajánlottak is neki egy nőt, ki ilyféle üzleteket közvetíteni szokott; — ő tehát ezen nőt felkereste és szándékát vele közölte, de a nő — hogy mohamedán volta és hiitelképessége felől tájékozódhassék — kérte őt, hogy jöjjön néhány nap mulva, mit cserkeszünk meg is ígért. Ugy látszik, a tájékozódás javára üttött ki, mert ez asszony őt igen bizalmasan fogadta, és azonnal kérdezte:

„A leányt avégre akarod-e venni, hogy nőül vedd, vagy hogy hárememben rabszolgánó legyen?“

A cserkesz attól tartva, hogy ügyetlen felelet által a török nőben gyanakvást gerjeszt hallgatott és mitsem felelt.

A hallgatás a törököknél nem — mint nálunk — a zavarnak je e, hanem a fölény bizonyossága. — Erre a közbenjárónő lett közlekenynyé, s a nősülni akaró ekkép megtudta, hogy feleséget olcsóbban kaphat, mint khalaykot,

* Hogy ezen a keresztény tanokban minden alap nélkülöző elbánás az o szoknál még a mult század elején megvolt, bizonyítja I. Katalin czárné története, ki miután férje — egy svéd dragonyos — elesett, Marieburgnak 1702. szept 3 ikán az oroszok által történt elfoglalásakor, mint hadizsákmány került Seremetjew tábornok birtokába, kitől mensikow herczeg kártyán elnyerte és szeretőjévé tette. Ezután látte meg Katalint Péter „a nagy czár“ s szépsége által elbájolva birtokába kerítette satb. Ily prostitúaló kereskedés a tő öknél soha sem folyt! — De ezen eset a muszli kák mívelődési történetéhez bizonyára becses adatszolgálhat.

mivel sok szegény török család leányait csekély váltságdíjért örömet adná oda; de daczára nyomoruknak, rabszolgánókként még sem adhatják, habár háremjében jobb lenne dolguk, mint otthon, nélkülözések közepette; — demint szabadok születtek, nem lehetnek rabszolgánókké. — Oly török nőt pedig, ki nem született szabadnak, nem ismer, tehát csak cserkesznővel szolgálhatna.

„Igenis azt akarom“ — mondá a vevő, mire a közvetítő folytatta:

„En három cserkeszt ismerek, kik eladás végett hozták ide leányaikat Stambulba, kinek egyike 7 — a másik kettő 10—10 éves.“

Cserkeszünk azonban megjegyzé, hogy teljesen fejlett 14—15 évest óhajtt. Mire a török nő aggodalomteltlen jegyzé meg, hogy ez bajos dolog, mert ha valaki cserkesznőt oly sokáig tartott háremjében, azt nem adja oda örömet legfeljebb szükségétől kényszerítve. S végre hosszas tárgyalás után megígérte, hogy egy hét mulva az árut befogja mutatni.

A cserkeszek a kitűzött napon már előre örvendett a vásár eredményének, de mint látni fogjuk — csalódott. Három leányt mutattak neki, kik közül az egyik kiváló szépség volt. Az arc, a nyak és vállak a kulcsosont és lapoczkáig, a kéz a csuklóig és a láb egy arasznyira a bokán fölül képezték a szemle tárgyait s ki volt kötvé, hogy az eladott leány az ár kifizetése után is egy hó letelte előtt visszavéttetik, ha valami szervi hiba vagy betegség merülne fel. Ezen feltételek megállapításánál, valamint a vételár fölött való alkunál a leányok nem voltak jelen.

A szép cserkesz leány szemei földjére igazóen hatottak ezt a leányt óhajtotta minden áron megszerezni, — ennek ára 250 török fontra* szabott, a másik kettőé azonban csak 60—60 fonttal állapított meg, a közbenjáró török nőnek minden esetben 10 font lévén a járandósága. — Miután hosszabb alkudozás folytán a legszebbnek ára 200 fonttal állapított meg s a vevő már kialakított árut sajátjának vélte, tudára adatott, hogy a lányoknak bele egyezése szintén szükséges, mert őket erőltetni nem szabad, s egyenként behivatván azon feltett kérdésre:

„Akarod-e ezen effendit követni?“ — a 60 font értékűek egyike mondá:

„Nekem mindegy, bárhová megyek.“ — A másik így szolt:

„Ha effendinek tetszem, örömet leszek szolgálója.“ A legszebbik azonban, ki cserkeszünket sodrából kihozta, egyszerű, de határozott „nem“ mel nyilatkozott.

Miután a lányok távoztak, a török nő kijelentette, hogy nincs vásár, mert a leány nem akarja. A cserkesz erre a vételár megkértszerzését ajánlotta; s habár a nő és férje a cserkesz leányt mindenképen rábeszélmi igyekeztek, a cserkesz 500 fontot és 20 font jutalékot ígért — minden hiába volt, a leány nem tágitott és a cserkesz kénytelen volt a leányos házból egyedül távozni.

Valjon az európai modern társadalmak kisasszonyainak van-e mindig ennyi szabadságuk, mikor a papák, mamák vagy atyafiak — férjet választanak számukra?.....

Uzy.

Közgazdaság.

Az ország termése. Az országos állandó gazdasági tudósítók által beszolgáltatott adatok alapján, a földmívelésügyi miniszterium megkésztette az ország bevetett összes földterületeire vonatkozólag a buza-, rozs-, árpa- és zabvetések állásáról a kimutatást. E szerint van bevetett földterület 5365,861 kat. hold, Ebből középen aluli termést ígér 536,129 hold tehát 9.69%, (mult évben így volt 34.09%); közép termést ígér 3,556,755 kat hold, tehát 65.90%. (a mult évben 81.64%); középen felüli termés várható 1,293,977 kat. holdon, tehát 24.15%, (a mult évben 4.27%). Látható ebből, hogy a vetések mostani állása szerint az idén több és jobb termés eredmény várható, mint a mult évi volt.

* 1 font — 10 forint o. é.

Fekete, fehér és színes selyemkelmék 45-kr.-ról egész 16 frt 65 kr.-ig, sima és mintázott mintegy 240 különböző fajta és 2000 különböző színben, szállít, megrendelt egyes öltönyökre, vagy végekben is postabér- és vámmentesen Henneberg G. (csász. és kir. udv. szállító) selyemgyára Zürichben. Minták postafordultával küldetnek. — Svájcba címzett levelekre 10 kros bélyegragasztandó. (1)

Vese, húgyhólyag, húgydara és köszvénybántalmak ellen, továbbá a légző és emésztési szervek hurutos bántalmainál, orvosi tekintélyek által a **Lithion-forrás**

Salvator

sikerrel rendelve lesz.

Húgyhajtó hatású!

Kellemes ízű! Könnyen emészthető!
Kapható ásványvízkereskedésekben és gyógyszerárakban.
A Salvator-forrás igazgatósága Egeresen.

KASZANYITZKY ENDRE

előbb

KUHINKA ISTVÁN K.

DEBRECZENBEN.

ajánlja, üveg, porcellán, lámpa és háztartás cikkek nagyválasztékkal berendezett raktárát:

tavaszi és nyári idényre

különlegesen

TÜKRÖZÖTT KERTIGOLYÓKAT,

gráciai aranyhalakaf,

igen csinos

fal és virágtartókat

szabadalmazott

étel és palaczkhűtő jégszekrényeket

legjobbnek bizonyult egészségi

SZÓDAVÍZ KÉSZÜLÉKEKET

minden nagyságtan.

Berndorf chinaezüst és Alpaca evőeszközöket

20 évi jótállás mellett.

Árjegyzékkel kívánatra bérmentve szolgálók.

Vidéki megrendelések a legnagyobb figyelemmel teljesítetnek.

Lakváltozás.

Van szerencsém a n. é. közönséggel és m. t. megrendelőimmel tudatni, hogy lakásomat és

női ruha varrodámat május elseje óta Miklós-utca (Iskolazug) 2074. sz. alatt helyeztem át.

Az eddig irántam tanúsított nagybecsű pártfogásért hálás köszönetet mondva, kérem engem továbbra is abban részesíteni.

Magamat minden a női ruha varrás szakmába vágó munkálatokra ajánlva, vagyok

Mély tisztelettel
Riskó József
női szabó.

Miklós-utca Iskolazug 2074.

Kardos László

CZEGLÉD-UTCZA.

Ajánlja

Rumburg Creas

és házivásznak,

Szepességi és sziléziai

asztalneműek.

fehér, színes, belföldi és francia zsebkendők

nagyraktárát

GYENES LAJOS

női divat raktára

Debreczen. főter város ház-épület.

Ajánlja jutányos árak mellett:

NŐI RUHASZÖVETEKET és díszeket,

Toile, batiszt, satin és divatos

mosó kelmeket

Jó szabásu fűzőket (Mieder)

Csipke, szalag és egyéb pipere cikkeket,

N A P E R N Y Ő K E T

Mintákat kívánatra bérmentve küldök.

Női ruhák elkészítését saját szöveteimről elvállalom.

Női rubaszövetek, Gyapju Voile-ok,

Mosó-Voile-ok, Batist, Zephir, Atlas-Satin.

Vásznak. Kész fehérneműek.

Szőnyegek, függönyök,

ágy és asztalterítők,

Szabó Lajos fiai cégénél.

Leszállított áruk az egész idény alatt.

